

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Gjykata Kushtetuese / Ustavni sud / Constitutional Court

Priştine, 30 Nisan 2010
Nr. ref.: RK 29/10

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 01/09

Başvurucu

Ismet Bajrami

Karşı Taraf

NewCo Ferronikeli Complex sh.p.k.

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkan Vekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu Kosova Vıçitrın'a bağlı Oshlat köyünde mukim Ismet Bajrami'dir.

Davalı Taraf

2. Davalı taraf Kosova Ovası 37, L. e Pejës rruga 4, 12000 adresinde bulunan NewCo Ferronikeli Complex shpk şirkettir.

Dava Konusu

3. Yasal temsilcisi olmayan başvuru, Anayasa Mahkemesine 9 Şubat 2009 tarihinde başvuru sunup işe alım esnasındaki uygulamalardan kaynaklı çalışma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. Başvurucu özellikle "başka bir belediyeden olduğu için" işe alınması talebinin reddedildiğini vurgulamaktadır.

Davaya Ait Olgular

4. Başvurucu daha önce Glogofça'da bulunan eski kamu şirketi olan "Ferronikeli"de çalışıyordu. Makine teknisyeni olan başvurucu "mazot ana deposu işletmeni" görevini yapmaktaydı.
5. Başvurucu "Ferronikeli" şirketinde 20 Nisan 1984 yılında işe başladı. Kosova'da meydana gelen olaylardan sonra şirket 1998 yılında faaliyetini durdurduğu için başvurucu işsiz kalmıştır.
6. Bu şirket 4 Nisan 2006 tarihinde özelleştirilerek bu davada davalı taraf olan NewCo Ferronikeli Complex sh.p.k şirketi kurulmuştur. Yeni şirkette 1.000 kişi istihdam edilmiş, ancak yeni şirket yönetiminin işe aldığı bu kişilerin arasında başvurucu bulunmuyordu. Bu işe alım sürecinde eski çalışanlardan 900 kişi dışarıda kaldı.

Yasal Dayanak

7. Kosova Cumhuriyeti Anayasası (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 113.7 Maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 20. Maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 54 (b) Maddesi.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

8. Başvurucu, 9 Şubat 2009'da Anayasa Mahkemesi Geçici Sekreteriyasına dilekçeyle başvurdu. Mahkeme, dilekçesinin kabul edildiğini 11 Şubat 2009'da yazılı olarak başvurucuya bildirip istem formunu doldurmasını istedi. Doldurulmuş istem formu 4 Aralık 2009'da Mahkemeye teslim edildi.
9. Anayasa Mahkemesi Başkanı Yargıç Snezhana Borusharova'yı raportör yargıç olarak görevlendirdi. Ön inceleme heyeti Yargıç Altay Suroy başkanlığında yargıçlar Gjyljeta Mushkolaj ve Almiro Rodrigues'den oluşturuldu.
10. Mahkeme 10 Aralık 2009'da hakkında istem sunulduğu konusunda karşı tarafı bilgilendirip karşı tarafa dilekçenin bir kopyasını göndererek cevaplamasını istedi. Karşı taraf cevabını 15 Aralık 2009'da teslim etti. Karşı tarafın cevabında başvurucunun özelleştirilen "Ferronikel" şirketine alınamayan 900 eski çalışanından biri olduğu açıklanmıştır.
11. Aynı cevap yazısında özelleştirilen şirkette istihdam edilemeyen eski çalışanların çalışma haklarını elde etmeleri için Kosova Özelleştirme Ajansına başvurma haklarının olduğu vurgulanmıştır. Başvurucunun NewCo Ferronikeli Complex sh.p.k. şirketinde daha önce çalıştığı veya bu yeni şirketle iş ilişkisi olduğunu reddetmişlerdir.
12. Karşı tarafın cevabının bir nüshası 5 Şubat 2010 tarihinde başvurucuya gönderilmiş ve başvurucudan davanın karşı tarafça öne sürülen tartışmalı yanlarını ele alması istenmiştir. Çalışma haklarını elde etmek için başvurduğu diğer mahkemelerle ilgili ayrıntılar da kendisinden talep edilmiştir.
13. Başvurucu 10 Şubat 2010 tarihli bir mektupla Mahkemenin sorularını cevapladı. Cevabında Mahkeme tarafından talep edilen bazı belgelerin temininde zorluklar yaşadığını vurgulamıştı. Ancak haklarını gerçekleştirmek için herhangi bir mahkemeye veya kamu otoritesi nezdinde başlattığı girişimler veya yerel düzeyde yararlanabileceği kanun yolları konusunda ayrıntılar vermemiştir.

İstemın Kabul Edılrlılığının Deđerlendirilmesi

14. Bařvurucunun istemi hakkında bir hůkme varmadan ۆnce bařvurucunun Anayasa ile belirlenen kabul edilirlilik kıstaslarını yerine getirip getirmediđini deđerlendirmek gerekir. Bununla ilgili Mahkeme, Anayasanın 113.7 Maddesinde atıfta bulunacaktır. Bu madde řunları belirlemiřtir: "Yasalarla belirlenen tům kanun yolları tůkendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve ۆzgůrlükler ihlal edildiđinde dava ađma haklarına sahiptirler."
15. Mahkeme, kanun yollarının tůketimi ilkesinin gerekçesinin, hukuk mahkemeleri de dâhil olmak ۆzere sۆz konusu otoritelere olası Anayasa ihlalinin ۆnleme veya důzeltmeye fırsat vermek olduğunu vurgulamak ister. Bu kural Kosova hukuk sisteminin olası Anayasal hak ihlalleriyle ilgili etki kanun yolları geliştireceği varsayımından hareketle konulmuştur (bkz. *mutatis mutandis*, AİHM 25803/94 sayılı Selmouni – Fransa davası 28 Temmuz 1999 tarihli kararı). Ancak, sۆz konusu usulde anayasal hakların ağık bir şekilde belirtilmesi zorunlu değerildir. Dava zımnen veya maddi bir şekilde ağıldığı için kanun yolların tůketilmesi kuralı yerine gelmiştir (bkz. *mutatis mutandis*, AİHM, Azinas – Kıbrıs davası no: 56679/00, 28 Nisan 2004 kararı).
16. Bu Mahkeme KI 41/09 sayılı Priřtine AAB-RIINVESST sh.p.k ۆniversitesi – Kosova Hůkümeti davasıyla ilgili 27 Ocak 2010 tarihli kabul edilmezlik kararında ve KI 73/09 sayılı Mimoza Kusari – Merkez Seđim Komisyonu davasıyla ilgili kararında kanun yollarının tůketilmediđi gerekçesini ۆne sůrmůřtůr.
17. Mahkemeye sunulan evrakı gۆz ۆnünde bulundurarak bařvurucunun haklarını gerçekteřirmek için adli ve idari kurumlar nezdinde kanun yollarını tůketecek řekilde giriřimlerde bulunduđu ile ilgili kanıtların eksikliđi ađık bir řekilde gۆrۆlmektedir. řu halde Anayasa Mahkemesi nezdinde dava ađma için yasa ile belirtildiđi řekilde bařvurucu tům kanun yollarını tůketmemiřtir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

18. Mahkeme, sunulan tům belge ve delilleri deđerlendirip davayı gۆrۆřtůkten sonra 30 Nisan 2010 tarihli duruřmasında bařvurucunun tům kanun yollarını tůketmediđi sonucuna varmıř ve oybirliđiyle:
 - I. İstemın kabul edilme olarak REDDİNE,
 - II. Yasanın 20.4 Maddesine uygun şekilde taraflara bildirilmesine ve Resmi Gazetede yayımlanmasına karar verilmiştir.
 - III. Bu karar hemen yůrۆrlůđe girer.

Raportۆr Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Snezhana Botusharova, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza